

Licht voor Libanon

Wereldkids Libanon
- onderbouw -

Inhoud

Achtergrondinformatie		3
Doelen		4
Opzet programma		4
Vorbereiding		4
Opening en zingen	(10 min.)	5
Introductiespel	(5 min.)	5
GZB TV - De Nieuwsgier in Libanon	(10 min.)	6
Bijbelverhaal & verwerking	(15 min.)	6
Creatieve verwerking	(15 min.)	6
Zendingsmaatje	(5 min.)	7
Sponsoractie	(uitleg 5 min.)	7
Afsluiting en gebed	(10 min.)	7
Bijlage 1. Foto's		9
Bijlage 2. Wist-je-dat...?		10

Achtergrondinformatie

De kerk het Midden-Oosten

De GZB heeft het werk verdeeld in vijf verschillende werkvelden. In deze Wereldkids staat de kerk in het Midden-Oosten centraal. In het Midden-Oosten zien we een aantal thema's:

- **Vertrek christenen:** vanwege oorlog en geweld vertrekken veel christenen uit de regio.
- **Groeiende openheid:** er is een groeiende openheid voor het Evangelie onder moslims.
- **Theologisch onderwijs:** jonge predikanten zijn missionair gedreven en hebben behoefte aan theologisch onderwijs.
- **Vluchtelingen:** de kerk is een kleine minderheid, maar ontfermt zich o.a. over de vele vluchtelingen en kwetsbaren.

Met name de laatste drie aspecten zien we ook terug in Libanon, het land waar we in deze Wereldkids samen met de kinderen op willen inzoomen.

Context van Libanon

- Land in het Midden-Oosten, qua oppervlakte ¼ van Nederland.
- Er wonen ruim 6 miljoen mensen, waarvan 1 op de 4 vluchteling is (vooral uit Syrië).
- Het is een multireligieuze samenleving, waarvan 58% moslim, 36% christen (1% protestants), 5% drusus.
- Land met scherpe tegenstellingen én godsdienstvrijheid.
- Diepe economische crisis, toenemende kloof tussen arm en rijk.
- Gastvrije bewoners, mooie natuur, rijke (Bijbelse) historie.

Libanon is een land dat lijdt onder een opeenstapeling van problemen: een enorme economische crisis, scherpe politieke en religieuze tegenstellingen, wanbeleid en corruptie. Sinds de burgeroorlog in buurland Syrië in 2011 begon, vluchtten er zeker 1,5 miljoen mensen naar Libanon, onder wie veel kinderen. Daar kwam de explosie in Beiroet in 2020 en de coronacrisis bovenop. Libanon is feitelijk bankroet. Veel jongeren emigreren.

Onze missie in Libanon

In deze donkere tijden staan christenen in Libanon op. Om hoop en licht te brengen voor zowel Libanezen als vluchtelingen. Met praktische hulp en ondersteuning én met het Woord van hoop. De GZB werkt samen met kerken, theologische opleidingen en christelijke organisaties om ervoor te zorgen dat zij hun roeping kunnen blijven vervullen en hoop en perspectief brengen. Concreet ondersteunt de GZB de volgende projecten (klik op het project om meer informatie te lezen):

- **Peuteropvang voor vluchtelinggezinnen**
- **Vakantiebijbelclubs voor kinderen**
- **Hulp voor vluchtelingen en kwetsbare gezinnen**
- **Studiebeurzen voor theologiestudenten in het Midden-Oosten**

Ook zijn er twee uitzendingen naar Libanon:

- **Kees en Esther van der Knijff**, zijn samen met hun kinderen

Hannah, Nathan en Timon sinds 2021 uitgezonden naar Libanon. Esther zet daar haar ervaring als jeugdarts in om laagdrempelige medische

zorg te bieden aan kinderen en gezinnen. Kees is als theologisch docent verbonden aan het Arab Baptist Theological Seminary; een predikantenopleiding waar voorgangers voor de hele regio worden opgeleid.

- **Heleen Dandash-van der Berg** is sinds 2017 uitgezonden naar Libanon, waar zij ook haar man Wassim heeft leren kennen.

Heleen werkt voor de Peuteropvang GROW in Beiroet, hier vinden kwetsbare peuters

een plek waar ze veilig kunnen ontwikkelen. Als logopedist traint zij de begeleiders hoe zij de kinderen kunnen helpen in hun taalontwikkeling, hierdoor kunnen zij beter een toekomst opbouwen en het helpt hen om ook het Evangelie beter te begrijpen. Daarnaast begeleidt zij jonge vrouwen binnen de lokale kerkelijke gemeente door Bijbelstudie en pastorale zorg.

Doelen

- **Hoofd:** De kinderen leren meer over Libanon (zowel positief, de Bijbel is vaak vol lof over de natuur in Libanon) als over de problemen (vluchtelingen, explosie, corruptie en armoede).
- **Hoofd:** De kinderen ontdekken hoe de kerk midden in alle moeilijkheden een licht is voor de mensen en nieuwe hoop geeft.
- **Hart:** De kinderen verlangen ernaar om zelf ook licht te brengen aan anderen in hun eigen omgeving die het moeilijk hebben.
- **Handen:** De kinderen laten tijdens de lampionnentocht op een creatieve manier meer zien van de situatie in Libanon en hoe daar iets van Gods licht zichtbaar is.

Opzet programma

Hoe gebruik je dit programma?

Je kunt dit programma gebruiken voor bijvoorbeeld de (zondags)school, clubavond of zondagsdag in de gemeente. Het programma bestaat uit allerlei losse onderdelen, deze kun je zelf samenstellen tot een programma dat past bij jullie activiteit.

We hebben een programma voor de onderbouw (4-8 jaar) en een programma voor de bovenbouw (8-12 jaar). Dit is het programma voor de onderbouw. Het is ook mogelijk om onderdelen uit de bovenbouw te mixen met het programma, wanneer dit beter aansluit bij jullie groep kinderen.

Bij deze Wereldkids is ook een werkblad beschikbaar. Deze kun je downloaden of bestellen via www.gzb.nl/wereldkidslibanon.

Vorbereiding

Beginsituatie begeleider

Ga eens bij jezelf na, wat weet jijzelf allemaal al over Libanon?

- Welke beelden en verhalen roept het bij je op?
- Wat weet jijzelf al over het werk van de GZB in Libanon?
- Sta eens een moment stil bij de vraag op

welke manier God jou wil gebruiken om een licht te zijn voor iemand in je omgeving?

Beginsituatie kinderen

Wat is het startpunt van de kinderen? Weten zij al iets van Libanon? En hebben ze al een keer iets gehoord over het werk of de uitzendingen van de GZB in Libanon of is dit nog allemaal nieuw voor ze?

En in welke mate zijn de kinderen zelf in contact met kinderen met een moslimachtergrond of met gevluchte kinderen? Wat voor een beeld hebben zij van deze kinderen, vinden ze hen eng of zielig of zijn ze er juist bevriend mee?

Vorbereiding van de ruimte

Om de kinderen meteen het idee te geven dat het over een ander land gaat, is het leuk om vast wat sfeer uit Libanon te brengen. Een Libanees muzikje op de achtergrond, eten wat in Libanon veel gegeten wordt, foto's uit Libanon en natuurlijk de vlag van Libanon. De foto's en de vlag zijn te vinden in bijlage 1. Via YouTube is er Libanese muziek te vinden onder de naam: '**Lebanese instrumental music 2**'. Om wat producten neer te leggen kan aan Za'atar kruiden, Libanees brood en kikkererwten gedacht worden.

Wist-je-datjes

Schrijf op een bord of flap-over een paar van onderstaande wist-je-datjes, of print ze uit en hang ze verspreid op in de ruimte (zie bijlage 2). Zo kunnen de kinderen alvast wat dingen lezen over Libanon als ze binnenkomen.

- Libanon past 4x in Nederland.
- In Libanon spreken ze Arabisch.
- Veel mensen uit Syrië zijn gevlucht naar Libanon.
- Libanon ligt aan de Middellandse Zee.
- Libanon heeft veel bergen en stranden.
- De vlag is rood en wit met een cederboom.
- De kerk helpt vluchtelingen en arme mensen.
- De grootste religie in Libanon is de islam.
- Ceders zijn bomen in Libanon die ook in de Bijbel voorkomen.

Opening en zingen (10 min.)

Introductie

Vertel de kinderen dat we het vandaag gaan hebben over het land Libanon. Wie weet waar Libanon ligt? Pak er een wereldbol of landkaart bij en kijk of je Libanon kunt vinden. Misschien kennen de kinderen Libanon al uit de Bijbel? Het ligt namelijk precies boven Israël en in de Bijbel gaat het geregeld over Libanon met haar mooie natuur en prachtige bomen (ceders). Laat de kinderen de foto's in de ruimte eens bekijken, wat zien ze allemaal?

Vertel hen er alvast iets meer over Libanon: Hoewel de natuur prachtig is in Libanon, is het leven daar niet makkelijk. Het lijkt wel of het ene probleem nog niet voorbij is, of het volgende probleem begint al weer. De mensen die de baas zijn in Libanon zijn niet altijd eerlijk. Ze zorgen niet goed voor de mensen, maar willen vooral zelf rijk worden. Ook is er al lang oorlog in Syrië. Omdat Syrië naast Libanon ligt vluchten veel mensen naar Libanon toe. Van alle mensen in Libanon is maar liefst één op de vier vluchteling! En toen kwam er ook nog eens corona, waardoor veel mensen niet meer konden werken en de armoede in Libanon nog groter werd. En in die tijd was er ook nog een heftige explosie in de hoofdstad Beiroet, wat heel veel gebouwen kapot heeft gemaakt. Zo stapelen de problemen zich maar op...

En toch gebeuren er ook hoopvolle dingen. Hoewel de meeste mensen moslim zijn en in een andere god geloven, zijn er ook kerken in Libanon. In Libanon mag je gewoon vrij over God vertellen. Zo ontdekken steeds meer mensen Wie God is en doordat ze de Heere Jezus leren kennen, komt er licht in hun leven! Ook al lijkt de situatie soms hopeloos, mensen die nog maar kort in God geloven vertellen hoe ze door het geloof weer licht en vreugde in hun leven hebben gekregen!

Gebod

Bid voor een mooie tijd met elkaar, dat jullie iets mogen leren van de situatie en van de christenen in Israël. Bid ook om licht voor Libanon. Bid voor herstel, vrede en hoop. Dank God voor alle mensen die lichtjes zijn in Libanon en zo Gods liefde laten zien in het helpen van de Libanezen.

Zingen

Liedsuggesties uit Op Toonhoogte:

- Jezus zegt dat Hij hier van ons verwacht (OTH 345)
- Laat zo je licht maar schijnen (OTH 439)
- Heer Uw licht en Uw liefde schijnen (OTH 315)

Introductiespel (5 min.)

Stoel verwisselen

De groep zit in een kring op stoelen. Eén persoon wordt geblinddoekt in het midden geplaatst. De spelleider geeft nu ieder een nummer. De geblinddoekte weet dus niet wie welk cijfer heeft. Dan noemt de geblinddoekte twee nummers. De twee personen met dat nummer moeten nu proberen zo stil en zo slim mogelijk van plaats te wisselen, terwijl de persoon in het midden probeert één van de twee te tikken. Bij het wisselen mag niet worden teruggelopen naar de eigen stoel. Zodra de personen weer zitten, kunnen ze niet meer getikt worden. Als de geblinddoekte iemand tikt, kan hij met hem ruilen van plaats.

Als je in het donker leeft zie je weinig, terwijl in het licht alles veel makkelijker en fijner is. Probeer het spel maar eens zonder blinddoek. Dan wordt het meteen een stuk makkelijker!

GZB TV – De Nieuwsgier in Libanon (10 min.)

Benodigheden

- Laptop of computer met internet
- Eventueel een beamer

Kijk met elkaar de aflevering van het GZB TV, waarin de Nieuwsgier van alles ontdekt over Libanon. Praat er daarna eens met de kinderen over door:

1. Wat is je het meeste opgevallen in de aflevering?
2. Hoe zou jij het vinden om in Libanon te wonen? Wat lijkt je leuk en wat lijkt je moeilijk?
3. De zendingswerkers proberen iets van Gods licht te brengen in Libanon. Op welke verschillende manieren doen zij dit? Wat zou jij zelf het liefste doen als jij zendingswerker was in Libanon?

Bijbelverhaal & verwerking (15 min.)

Het Bijbelverhaal is als schaduwverhaal opgenomen. Kijk samen het Bijbelverhaal op www.gzb.nl/wereldkidslibanon of speel het verhaal zelf als schaduwverhaal uit.

» Tijdens het Bijbelverhaal kunnen de kinderen werken aan de verwerking op het werkblad.

Om over door te praten

In Libanon gaan meer dan een half miljoen kinderen niet naar school. Vooral kinderen uit vluchtelingengezinnen lukt het niet om mee te komen in het Libanese onderwijssysteem. Ouders moeten overdag werken om in hun levensonderhoud te voorzien en kunnen zich geen goede opvang voor kleine kinderen betalen. Daarnaast wordt van veel kinderen ook verwacht dat ze het gezin helpen met het werk. Dit leidt tot nog meer achterstand en gedragsproblemen. Zendingswerker Heleen Dandash-Van den Berg is betrokken bij een christelijke peutenopvang waar kleine kinderen veilig en schoon kunnen opgroeien. Op deze plek wordt er in de Bijbel gelezen, gezongen en geknutseld en is er elke dag een gezonde maaltijd voor de kinderen. Vluchtelingen hebben het dus niet makkelijk in Libanon. Wat kun jij van een afstand doen?

Bid aan het einde van het programma samen met de kinderen voor de vluchtelingen, ver weg of dichtbij. En dank God voor een veilige, christelijke omgeving.

Creatieve verwerking (15 min.)

Benodigheden

- Blanco papieren bekertje
- Slierten van papier
- Stevig touw
- Elektrisch waxinelichtje
- Verf, viltstiften of potloden

Lantaarn maken

Allereerst prikken de kinderen gaatjes in de beker, zodat er straks licht door kan schijnen. Het is leuk als ze een patroontje of figuurtje maken, maar er kan ook willekeurig geprikt

worden. Aan de bovenkant moet aan weerszijden een gaatje geprikt worden, zodat het touw er als een hengel doorheen kan. Vervolgens geven de kinderen de beker kleur door hem te verven of in te kleuren. Terwijl de beker droogt, knippen de kinderen sliertjes van papier. Crêpepapier is erg geschikt, maar het kan ook met ander papier. Als de beker gedroogd is, plakken de kinderen deze slierten onderaan de beker. Tot slot moet het touw aan de bovenkant geknoopt worden en kan het waxinelichtje erin. De lantaarn is dan klaar. De beker kan natuurlijk versierd worden naar wens. Laat de creativiteit van de kinderen de vrije loop gaan, zodat het toch allemaal unieke lantaarns worden.

Zendingsmaatje (5 min.)

Benodigheden

- Een laptop of computer & internet

Wat mooi als jullie de zendingswerkers in Libanon willen bemoedigen met een kaartje. Die kun je gemakkelijk met de kinderen digitaal versturen via <https://zendingsmaatje.nl/stuur-een-kaartje/>.

Sponsoractie (uitleg 5 min.)

Om geld op te halen voor Libanon gaan de kinderen een lampionnentocht maken. Iedereen heeft een lampion gemaakt en daarmee wordt een route afgelegd. Eventueel kan de route nog meer versierd worden met lichtsnoeren en dergelijke. De kinderen bereiden in kleine groepjes iets voor om langs de route te presenteren. Dat kan op hun eigen creatieve manier. Denk aan een klein toneelstukje, een liedje of door het vertellen van informatie aan de hand van plaatjes. Ieder groepje neemt een onderdeel van Libanon voor zijn rekening, waar zij over hebben geleerd tijdens dit programma. Vervolgens kunnen er mensen uitgenodigd worden. Laat de kinderen posters maken om op te hangen bij bijvoorbeeld de kerk of school en laat hen mensen uitnodigen door flyers uit te delen aan familie, burens en vrienden. Bij de start van de route kan per persoon een bedrag betaald worden dat bedoeld is voor Libanon en daarna kunnen de mensen de route gaan lopen. Zorg eventueel dat er wat drinken en lekkers is tijdens of aan het einde van de route.

Afsluiting en gebed

Benodigheden

- Lamp
- Doos die over de lamp past

Licht laten schijnen

Zorg dat de lamp aan is en plaats er een doos overheen. Ga met de kinderen in een kring erom heen zitten. Lees aan de kinderen het Bijbelgedeelte uit Mattheüs 5: 14 voor: 'Jezus zegt tegen jou: "Jij bent het licht van de wereld."'

Een lamp hoort niet onder een doos, omdat je het licht nu niet goed ziet (haal de doos van de

lamp). Maar een lamp zet je bovenop een tafel. Zo kun je het licht goed zien wat de lamp verspreidt. Bespreek met de kinderen wat ze geleerd hebben over het licht wat de christenen in Libanon verspreiden en hoe de christenen in Libanon voor hen daar een voorbeeld in zijn.

Gebed

Steek met de kinderen een kaars aan voor Libanon en bid voor het land, de mensen en in het bijzonder de kerk. Bid voor volharding in geloof en vertrouwen op God en het land tijdens deze moeilijke tijden.

Bijlage 1. Foto's

De foto's zijn op groter formaat te downloaden op www.gzb.nl/wereldkidslibanon. Leuk om ze uit te printen en op te hangen in de ruimte.

Bijlage 2. Wist je dat...?

**Libanon past 4x in
Nederland.**

**In Libanon spreken ze
Arabisch.**

**Veel mensen uit Syrië zijn
gevlucht naar Libanon.**

**Libanon ligt aan de
Middellandse Zee.**

**Libanon heeft veel bergen
en stranden.**

**De vlag is rood en wit met
een cederboom.**

**De kerk helpt vluchtelingen
en arme mensen.**

**De grootste religie in
Libanon is de islam.**

**Ceders zijn bomen in
Libanon die ook in de Bijbel
voorkomen.**